

בס"ד

שבלונה למערך שיעור קטלוג מערכים באתר "זהות"

שם המערך: דלתות ניקנור

נושא המערך: חשיבות בית המקדש לעם ישראל- מסירות בני ישראל למען המקדש

שם המרכז: מדרשת שהם

כותבת ועוזרות: הדס

קהל יעד: גן- כיתה א

מיקום פעילות: כיתה

משך הפעילות: 45 דקות

ציוד:

- 2 דלתות
- קישוטים לדלתות + ידיות
- גלים
- אנייה
- הקלטה של אמא (אופציונאלי)
- ציור של יאנקי (בובת היד שלנו)
- יאנקי (בובת יד)

רצינול סיפורו של ניקנור להכין ולהביא דלתות אל בית המקדש מראה את מסירות הנפש שלו למען המקדש. דרך סיפור זה יכולים הילדים להזדהות ולהבין את האהבה לבית המקדש.

מטרות הפעילות :

- התלמידים יחוו את ההשקעה והמסירות של בני למען המקדש
- התלמידים יחוו את האכזבה כשהדלת תטבע בים ואת השמחה כשהיא תצוץ שוב

מהלך הפעילות:

פתיחה- יאנקי מצייר ציור לאמא (2 דקות)

זהות זה משמעות

מס' עמותה. 580413433 | הסדנא 7, רעננה, ת.ד. 2531 מיקוד 4365004 | טל. 09-8910027 | פקס 03-7789000 | zehut@zehut.co.il | www.zehut.co.il

יאנקי מצייר ציור לאמא שלו, הוא מאד מאד משקיע- בוחר את הצבעים הכי יפים, הולך כל הדרך מסביב לשולחן כדי לקחת את המדבקות הכי מיוחדות והכי נוצצות, הכל כדי שאמא תהנה מהציור הכי הכי בעולם!!!

יאנקי משתמש בצבעים, מדבקות, נצנצים, טושטושים יאנקי (מדבר לעצמו): "מה זאת אומרת אין טושטושים?! אני אלך להביא עד למחסן כדי להביא טושטושים- זה הרי ציור בשביל אמא!! לא סתם ציור..."

← **להדגיש את ההשקעה של יאנקי בציור לכבוד אמא חלק א ואז.. המדריכה מגיעה לגן (2 דקות)**

- "יאנקי, בא חמוד הגיע הזמן לחזור הביתה."
- "תראי את הציור שהכנתי לאמא!!! יש בו נצנצים ומדבקות ואת הצבעים הכי טובים בגן ואפילו... טושטושים!!!"
- "וואו יאנקי איזה ציור מדהים ומושקע! אבל יאנקי תראה הציור עדיין לא יבש... תצטרך להשאיר אותו בגן, לא נוכל לשים אותו בתיק.. הוא ייהרס..."
- "מה פתאום?! זה הציור שהכנתי לאמא שלי וכ"כ השקעתי בו ובחומרים! מצדי אני אסחוב את הציור בידיים כל הדרך הביתה!"
- "כל הדרך הביתה??"
- "כן!"
- "וואו יאנקי איזו מסירות! כ"כ חשוב לך לשמח את אמא עד כדי כך שאתה מוכן להחזיק את הציור כל הדרך הביתה! אתה יודע? זה מזכיר לי סיפור נפלא על בית המקדש..."

← **דגש על מסירות הנפש**

(לילדים): זוכרים שדיברנו על בית המקדש? [כאמור אצלנו זה היה פעילות שנייה בתוך מערך על בית המקדש]

חלק ב- הצגת הסיפור על דלתות ניקנור (20-30 דקות)

- המדריכה תשים זקן ובגדים של יהודי מפעם ותחלק לילדים חלקי קישוט לדלתות, תוך כדי הסיפור.
- המדריכה מספרת בע"פ את הסיפור ושמה לב לדגשים הבאים:
- כשהמדריכה מגיעה לחלק בו ניקנור הגיע לאלכסנדריה כי שהאנשים שם יכינו לו דלתות מפוארות לביהמ"ק היא תזמין כל פעם 5 ילדים שידביקו על הדלתות את הקישוטים.
- אח"כ המדריכה תעלה לאנייה ותזמין את שני הילדים עם הגלים על מנת שציגו את הסערה בים.

• צריך לשים לב לחבק את הדלת השנייה,

ובזה הרגע הים נרגע.

טקסט יפה של הסיפור מצורף בנספחים.

סיכום (2 דקות)

חוזרים ליאנקי:

"וואו אני לא מאמין שניקנור היה מוכן שיזרקו אותו לים כדי להציל את הדלת לבית המקדש!!!"

"נכון יאנקי, זה באמת מעשה של מסירות! בית המקדש כ"כ חשוב לעם ישראל ולכן הם מוכנים לעשות המון בשבילו! ממש כמוך, שהסכמת להתאמץ ולסחוב את הציור בידיים כל הדרך הביתה בשביל אמה. ככה גם בני" מסרו את נפשם למען בית המקדש.

טוב יאנקי הגעת הביתה, להתראות! נתראה מחר!"

- "להתראות _____ (שם המדריכה)!!!"

שומעים ברקע את אמה של יאנקי מתרגשת מהציור... ☺

הערות: לנו הייתה רק בת שירות אחת כשהעברנו את הפעילות הזאת ולכן נעזרנו ביאנקי, בובת היד שלנו. כמובן שאם יש יותר בנות שירות אז עדיף להיעזר בהן

טיפים לשיעור: מאד חשוב לתת לילדים לבוא ולשים את הקישוטים על הדלתות בעצמם- זה גורם להם להתחבר לנעשה ולהרגיש הם השקיעו בקישוט הדלת ולכן אח"כ כשהדלת טובעת בים הם מרגישים את האכזבה והצער עליה, וכמובן את השמחה כשהיא נמצאת שוב (אצלנו בגנים זה עבד מהמם)

נספחים: דלתות ניקנור- הסיפור מעובד לילדים מתוך אתר האגדה

ראו אותו ממרחקים - את בית המקדש. הוא עמד על ראש ההר וזהר בשמש. למעשה, השערים שלו זהרו. כל השערים: הצרים והרחבים, הנמוכים והגבוהים - כולם נצצו כמו ערמה של מטבעות זהב. השערים הזוהרים והיפים מכולם פנו אל המזרח, אל המקום שממנו השמש זורחת. היו אלה שערים מיוחדים - שערי ניקנור. המעשה בשערים האלה הוא סיפור של נס ופלא.

הדלתות לשערי ניקנור הגיעו לירושלים ממצרים. יהודי עשיר, ניקנור שמו, נסע לאלקסנדריה - עיר הנמל הגדולה במצרים - כדי להביא משם שתי דלתות לשערי בית המקדש.

איך מעבירים דלתות נחושת ענקיות ממצרים לארץ? הדרך משם לארץ ישראל ארוכה. בימים ההם לא היו משאיות ולא רכבות. דלת נחושת כבדה אי אפשר להעמיס על גבו של גמל מסכן - היא עוד עלולה לשבור את גב הגמל! את הדלתות העבירו באונייה מאלקסנדריה לעכו, וניקנור הפליג גם הוא באותה אונייה, עם הדלתות.

כשהיו בלב ים, פרצה סערה. הגלים התרוממו, השמים האפירו, המים השחירו, מערבולות

טלטלו את האונייה, מים קרים הציפו את הסיפון, והאונייה החלה לשקוע.

"הצילו!" צעקו הנוסעים, "אנחנו טובעים!"

"האונייה כבדה מדי", קראו המלחים. "נזרוק למים את המטען, שלא נטבע."

ובאמת, על האונייה היה מטען כבד מאוד: שתי דלתות הנחושת הענקיות של ניקנור.

"השליכו למים את אחת הדלתות", פקד רב-החובל.

"לא", זעק ניקנור, "זאת דלת לבית המקדש."

"החיים יקרים יותר", קבע רב-החובל. "זרקו את הדלת!"

דלת הנחושת הייתה כבדה מאוד. אדם אחד לא יכול להרים אותה. שנים עשר מלחים הרימו את הדלת, נשאו אותה לאט-לאט והטילו אותה לים. אבל לא קרה דבר. הים המשיך לסעור ולגעוש, הספינה היטלטלה מצד לצד, הגלים גבהו והיו לנחשולים ענקיים. האונייה עמדה לטבוע.

"הצילו", צעקו המלחים, "צריך לזרוק עוד מטען למים."

"השליכו למים את הדלת השנייה", הורה רב-החובל.

אבל ניקנור נצמד לדלת הנוותרת. "אם תזרקו את הדלת – תזרקו גם אותי", אמר וחיבק אותה בכוח.

ברגע שניקנור חיבק את הדלת – קרה דבר מופלא: הסערה שקכה, העננים הסתלקו, השמים התבהרו, והים נרגע. הספינה התרוממה, התייצבה על פני המים והמשיכה בדרכה לארץ ישראל.

כל הדרך הצטער ניקנור: חבל שזרקו את הדלת לים. הדלת היקרה נבלעה במצולות ונעלמה.

האונייה הגיעה לארץ ישראל ועגנה בנמל עכו, ועליה רק דלת אחת לבית המקדש. ניקנור ישב על החוף והביט אל הים בעצב: אי שם, בלב ים, טבעה הדלת היקרה לבית המקדש. עכשיו תהיה רק דלת אחת לשער, ודלת אחת תהיה חסרה, כמו שן שנשרה. זה ייראה נורא. דמעות הציפו את עיניו. הוא הביט אל הים ובכה.

פתאום, מבעד לדמעות, ראה עצם מוזר מתרומם ועולה מתחת לדופן הספינה העוגנת בנמל.

האם זו סירה? לא, העצם שטוח מדי.

דג גדול? לא, לונייתן איננו מרובע.

צב ענק? לא ולא.

ניקנור התקרב אל קו המים והצליח לזהות את החפץ שהתרומם ועלה מתחת לדופן הספינה

– זאת הייתה הדלת היקרה, הדלת לשערי ניקנור. הדלת של בית המקדש הגיעה לארץ ישראל.

ויש אומרים שאַת הדלת שנגזקה לים בלעה חיית הים – דג ענקי ואולי אפילו מפלצת, ובָרַגע שניקנור עמד על החוף, הגיעה חיית הים וְהקיאָה אֶת הדלת לַיַבְשָה – לְחוּף עֵכוֹ.

מספרים שכל שערי בית המקדש היו עשויים זהב ורק שערי ניקנור היו עשויים נחושת, ולמרות זאת זהרו יותר מכולם והיו המפוארים והמרשימים ביותר.

<https://agadastories.org.il/kids/node/236>

מילות מפתח לטובת קטלוג (תגיות): בית המקדש, מסירות עמ"י, חנוכה

זהות זה משמעות

מס' עמותה. 580413433 | הסדנא 7, רעננה, ת.ד. 2531 מיקוד 4365004 | טל. 09-8910027 | פקס 03-7789000 | www.zehut.co.il | zehut@zehut.co.il

מרכזי זהות: צפון | אור עקיבא | בית שאן | חדרה | חיפה | טבריה | יקנעם | מגדל העמק | מעלות | משגב | נהריה | עפולה | פרדס חנה | קצרין | קריית אתא | קריית מוצקין | קריית שמונה | מרכז | אזור | גבעתיים | הוד השרון | הרצליה | חולון | חריש | יהוד | כפר סבא | לב השרון | לוד | נתניה | פתח תקווה | קדימה | קריית אונו | ראש העין | ראשון לציון | רמלה | רמת גן | רמת השרון | רעננה | שוהם | תל אביב | ירושלים | בית שמש | מודיעין | מעלה אדומים | דרום | אופקים | אילת | אשדוד | באר שבע | דימונה | יבנה | מיתר | מצפה רמון | נתיבות | ערד | קריית מלאכי | רחובות | שדרות